

BŮH S NÁMI

Iz 7,10-17.21-23

kázání z bohoslužby s Památkou Večeře Páně
ze soboty 21. 12. 2013 – br. Michal Balcar

Úvod

Dnešní slavnost VP, kdy si připomínáme velikonoční události, se časově kryje s jiným svátkem, ve kterém si křesťanstvo připomíná ne smrt, ale narození Ježíše Krista, Spasitele. Jsem si vědom toho, že pravděpodobnost, že se Ježíš narodil 25. prosince je přesně 365:1, a přesto mi prosím dovolte, aby dnešní kázání bylo částečně vánoční a částečně velikonoční.

Immanuel

Evangelista Matouš je jedním ze dvou, kteří nám podávají informace o narození Ježíše a je to právě on, kdo aplikuje na jeho narození starozákonní proroctví: „*Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel.*“ Já bych ovšem dnes chtěl kázat o myšlenkách, které obsahuje starozákonní text citovaný prorokem Izajášem, při Kristově narození. Izajáš, neboť tato pasáž je v jeho 7. kapitole, se totiž nesoustředí na neposvrněné početí ani Mariino panenství. Ty jsou v pozadí. V popředí je Immanuel.

Izajáš 7,10-17

Hospodin promluvil znovu k Achazovi: „*Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, buď dole z hlubin nebo nahoře z výšin.*“ Achaz odpověděl: „*Nechci žádat a nebudu pokoušet Hospodina.*“ I řekl Izajáš: „*Slyšte, dome Davidův! Což je vám málo zkoušet trpělivost lidí, že chcete zkoušet i trpělivost mého Boha? Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh). Bude jíst smetanu a med, aby dovedl zavrhnout zlé a volit dobré.*“

Situace

Jaký je historický kontext, v něm bylo toto proroctví vyřčeno? Kdybychom četli 7. kapitolu od začátku, zjistili bychom, že judský král Achaz čelí vojenské hrozbě. Píkle totiž proti němu kují Resín, král aramejský a Pekach, král izraelský. Achaz je znepokojen, protože množství jeho vojáků zdaleka nedostačuje k tomu, aby se v bitvě mohl postavit spojenému vojsku jeho nepřátel. Kde najít spojence? Kde hledat pomoc? Právě v takové chvíli přichází prorok Izajáš a nabízí Achazovi znamení. Znamení toho, že je na jeho straně Bůh a proto se nemusí být. S Hospodinem Achaz zvítězí. A dokonce to znamení může být jakékoli!

Znamení

To je nabídka, kterou bych absolutně vítal. Získat potvrzení toho, že Bůh je na mé straně. Že věřím správně. Vyžádal bych si třeba nápis na nebi. „Michal Balcar je Boží dítě!“ Kdo z nás by tak velkorysou nabídku nevyužil? Jenže král Achaz o znamení nestojí.

Boží nebo svou silou

Achaz nechce pomoc od Boha, zdá se mu to jako nejistý podnik. V době, kdy jsou potřeba vojáci, není čas na náboženské hry. Tak uvažuje král. Jak hluboce mu rozumím a jak moc jsme i my Achazem. Hledáme všechna možná řešení, která se nám zdají jistější. Na Boha sázíme až v okamžiku, kdy už nemůžeme jinak. Dovolte mi malý příklad. Před každým svým kázáním se upřímně modlím o to, aby Bůh skrze má slova promluvil. Víím, že když mi nepožeňná, tak všechno, co řeknu, bude padat za kazatelnu na zem. A pak kážu a víím, že má slova k vám pronikají. Víím, že kázání funguje. Že zvěstuji Boží slovo. Když pak stojím u dveří a loučím se, tak mi hlavou zní: „Dneska jsem to zvládl. Můžu být na sebe pyšný.“ Je to jakýsi automatický reflex. Nejprve se modlím a vzápětí si zásluhy přivlastním pro sebe.

Boží znamení

Bůh dává nevyžádané znamení sám a je to znamení nečekané: narodí se dítě a v něm bude „S námi Bůh“. Uprostřed všech příprav na válku, ostření mečů, cidění brnění, připravování nukleárních raket se Bůh ozývá ústy novorozeněte. Člověku jde od úst pěna a začíná vidět rudě a Bůh přichází jako nejbezbrannější tvor na celém světě. Velmi dobře si pamatuji na okamžik, kdy jsme měli Jonáše doma z porodnice. Nožičky měl jako hůlčičky, byl celý červený, když plakal, nevěděli jsme proč. Největší symbol jeho bezbrannosti byly pro mě bezzubé dásničky. Zuby jsou symbolem uchvácení, trhání, ale to on nemohl. Tak jako byl bezbranný Immanuel a jako byl bezbranný Ježíš.

Moc bezmocných

Ten Ježíšův příběh v jistém smyslu je v tom vánočním okamžiku celý shrnut, protože Ježíš zůstává bezbranný celý svůj život až ke smrti. Nikdy nepodlehne pokušení odpovědět na sílu silou, nýbrž odpovídá na sílu láskou, na moc bezmocností. Zní to příliš naivně? Zvítězit nad zlem a mocí, láskou a bezmocí. Nelze tu nevzpomenout slavnou esej Václava Havla „Moc bezmocných“. Havel byl jedním v řadě mnoha, kteří věřili, že zlo lze porazit jedině dobrem. Petr Chelčický, Lev Nikolajevič Tolstoj, Mahátma Gándhí. Ti všichni věřili v moc bezmocnosti, protože je inspiroval Ježíš a jeho život.

Zvláštní chlapec

Chlapec je zvláštním způsobem charakterizován. Je řečeno, že bude jíst „smetanu a med“. Jedná se o jasnou narážku na zaslíbení země, Ex 3,8. Dítě je prvním, kdo plně žije z naplněných zaslíbení Božích. Žije vírou v zaslíbení. Zaslíbení věčného života, života s Hospodinem. Díky tomu dokáže znát dobro, ale zavrhnout zlo. My známe dobro i zlo, v nás jsou smísené a nedokážeme je rozlišit, ale on to dokáže. V něm bude jen dobro, ale zlo odmítne.

Bůh s námi

Co to má společného s námi? Verše 21-22.

V onen den zůstane člověku jedna kravka a dvě ovce. Nadojí však tolik mléka, že bude jíst smetanu, neboť smetanu a med bude jíst každý, kdo bude zanechán v zemi. Toto zaslíbení se týká i nás. V dítěti, jehož narození, život i smrt si dnes připomínáme, máme možnost taky žít v naplnění zaslíbení o nové zemi, kde nebude zlo, ale jen dobro. Amen